

Опитування міжнародних інвесторів в Україні

АМЕРИКАНСЬКОЇ ТОРГОВЕЛЬНОЇ ПАЛАТИ
В УКРАЇНІ ТА АГЕНТСТВА США З МІЖНАРОДНОГО
РОЗВИТКУ (USAID)

USAID
FROM THE AMERICAN PEOPLE

Economic Development,
Governance, and Enterprise
Growth (EDGE) Activity

Респонденти

102 респонденти

Керівники компаній

Топ-менеджмент

Як війна в Україні вплинула на ваш бізнес?

69%

Фінансові збитки
через війну

60%

Комерційні приміщення не
пошкоджені або
відремонтовані та
знаходяться в експлуатації

31%

Міжнародні
продажі/бізнес
втрачені через війну

21%

Працівники відсутні або
втрачені через війну

Пошкодження енергетики та інфраструктури як найголовніший
фактор впливу – **16%**

Фабрики або офіси зруйновано – **15%**

Бізнес перенесено в безпечніше місце всередині України – **14%**

Відсутня можливість експортувати (транспорт, логістика) – **13%**

Бізнес перенесено в безпечніше місце за межами України – **9%**

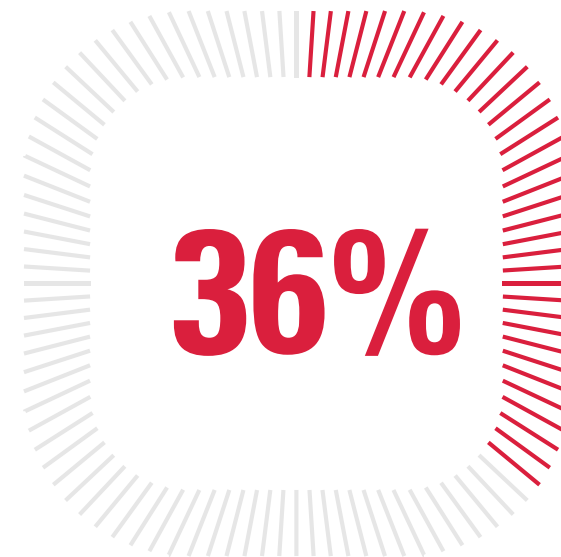
Інше:

- ✓ Території під окупацією
- ✓ Території потребують розмінування
- ✓ Майнові збитки
- ✓ Співробітники працюють віддалено з-за кордону
- ✓ Тривають бойові дії в окремих регіонах
- ✓ Призупинені операції в окремих регіонах України
- ✓ Експортна діяльність ускладнена обмеженнями валютного контролю
- ✓ Зниження продажів та експорту
- ✓ Виклики пов'язані з роботою зернового коридору
- ✓ Виклики пов'язані з бронюванням персоналу
- ✓ Відсутність розвитку нового бізнесу
- ✓ Випадки загибелі працівників
- ✓ Бізнес не зазнав серйозного впливу

Чи продовжите ви бізнес в Україні після війни?

Так, плануємо
продовжити діяльність

Так, плануємо
продовжити діяльність із
збільшенням інвестицій

Головні фактори: чому ваша компанія інвестує в Україну?

83%

Розмір локального ринку

82%

Наявність кваліфікованих, навчених людей і доступний людський капітал

72%

Конкурентоспроможна структура витрат в Україні (людський капітал, інше)

56%

Близькість до регіональних ринків

45%

Інфраструктура (комунальні послуги та транспортне сполучення)

Пошук зв'язків із партнерами – ринок, технології, інші партнери – **39%**

Доступні фабрики або майданчики за конкурентними цінами – **32%**

Постачання до материнської компанії та/або існуючих ринків компанії – **31%**

Переваги природних ресурсів для бізнесу – **24%**

Інше:

- ✓ Великий потенціал ринку
- ✓ Велика чисельність населення країни
- ✓ Українці мають пристрасть до успіху
- ✓ Технічні команди світового рівня
- ✓ Якісне обслуговування
- ✓ Потужна підтримка з боку Уряду
- ✓ ІТ-освіта та державна підтримка ІТ-галузі
- ✓ Доставка товару з місцевих складів як конкурентна перевага

Як розвивався ваш бізнес в Україні до війни?

Відповідно до
планів і цілей
компанії

Перевищував
початкові або річні
цілі бізнес-планів

Нижче планів і
цілей компанії

Як розвивався ваш бізнес в Україні останній рік, під час війни?

58%

Не вдалося досягти
запланованих фінансових
результатів

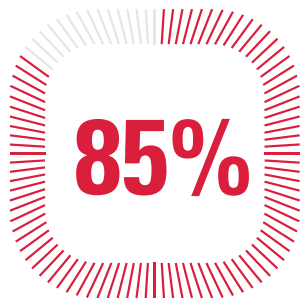
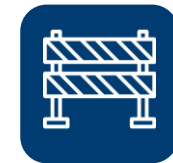
29%

Вдалося досягти
більше ніж було
заплановано

13%

Вдалося досягти
запланованих
фінансових
результатів

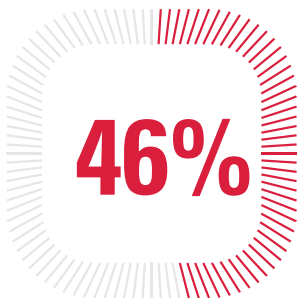
Які є найбільші поточні виклики/ перешкоди для вашої компанії?

Безпека та захист співробітників

Нестабільне енерго-, водо- та теплопостачання, проблеми зі зв'язком

Логістика та транспорт

Спад діяльності партнерів

Валютні обмеження

Відсутність клієнтів/замовлень

Експортно-імпортні операції – **31%**

Безпека інвестицій та активів, кібербезпека – **30%**

Доступ до фінансування – **20%**

Взаємодія з судами, судовою системою, правовою системою – **20%**

Дефіцит постачання – **20%**

Пошкоджені активи та майно внаслідок обстрілів – **19%**

Податковий тиск – **19%**

Нестача працівників – **14%**

Релокація – **13%**

Інше:

- ✓ Відсутність можливостей для страхування військових ризиків
- ✓ Пошкодження критичної інфраструктури (дороги, мости)
- ✓ Операційна діяльність під час повітряних тривог
- ✓ Відсутність фінансування у клієнтів
- ✓ Невизначеність із зерновим коридором
- ✓ Черги на кордоні та нестача пунктів пропуску
- ✓ Податкова, судова та митна реформи є надважливими
- ✓ Введення акцизного податку на безалкогольні напої
- ✓ Низький рівень доступу до інноваційних ліків за рахунок державного фінансування

Що необхідно зробити на національному рівні для збільшення притоку інвестицій та відновлення економіки України?

ТОП-5 пріоритетів під час війни:

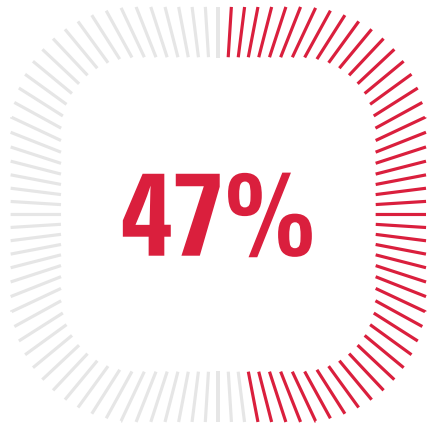
1. Забезпечити національну безпеку та оборону
2. Імплементувати верховенство права, реальну та ефективну судову реформу, справедливе правосуддя
3. Дотримуватися незалежності Національного банку, Антимонопольного комітету та антикорупційних органів
4. Запровадити передбачуваний та заохочувальний режим оподаткування
5. Відбудувати та модернізувати стратегічну інфраструктуру України

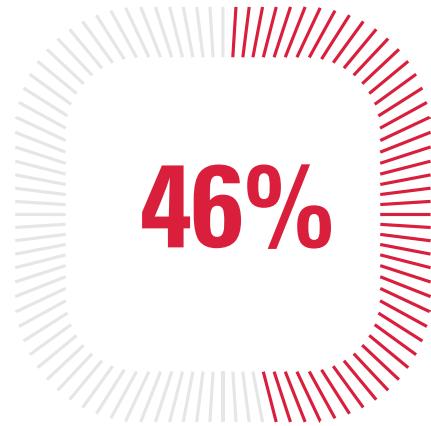
ТОП-5 пріоритетів після війни:

1. Імплементувати верховенство права, реальну та ефективну судову реформу, справедливе правосуддя
2. Забезпечити національну безпеку та оборону
3. Відбудувати та модернізувати стратегічну інфраструктуру України
4. Дотримуватися незалежності Національного банку, Антимонопольного комітету та антикорупційних органів
5. Запровадити передбачуваний та заохочувальний режим оподаткування

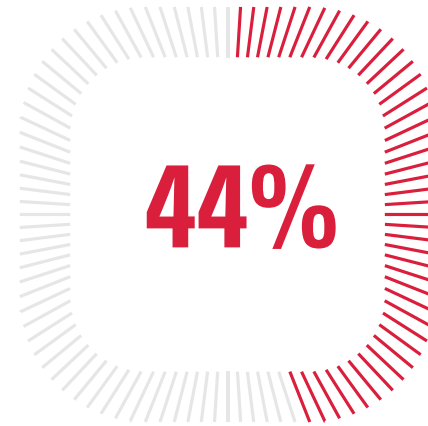
Важливість вступу України в ЄС для вашого бізнесу?

Майбутні інвестиції в Україну залежатимуть від доступу до ринку ЄС

Якість продукції та стандарти ЄС є ключовими для бізнесу

Правова система Європейського Союзу (EU Acquis) та стимул до реформування національного середовища в Україні

Ринки ЄС важливі для штаб-квартир та дочірніх компаній – **43%**

Бізнес в Україні експортує на ринки ЄС – **40%**

Важливість ринків ЄС для бізнесу – **32%**

Українська база забезпечує переваги в конкуренції на ринках ЄС – **32%**

Інше:

- ✓ Європейські стандарти сприятимуть зростанню та стабільності
- ✓ ЄС гарантує безпеку

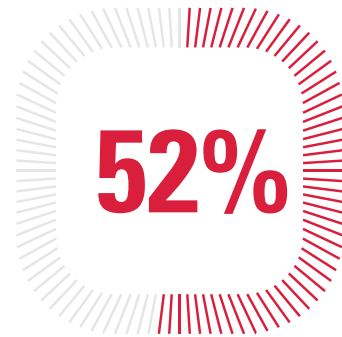
Який рівень безпеки має бути встановлено аби продовжувати інвестувати в Україну?

Виведення російських
військ

Членство в НАТО

Членство в ЄС

Інші міжнародні гарантії безпеки – **48%**

Повне припинення бойових дій – **44%**

Компанія продовжує інвестувати, незважаючи
на/прийнявши ризики війни – **39%**

Інше:

- ✓ Страхування політичних ризиків
- ✓ Забезпечення неповторення сценаріїв, зв'язок із заходом і військова міць
- ✓ Розпад росії
- ✓ Запровадження поділу на 3 зони за регіонами та опцію страхування для зеленої зони (безпечної) /жовтої /червоної (потенційно може перебувати під обстрілами)
- ✓ Встановлення верховенства права

Яка буде найбільша післявоєнна інвестиційна можливість для вашої компанії в Україні? (наприклад, у галузевому плані, розширення існуючого бізнесу, державно-приватне партнерство та ін.)

1. Розширення бізнесу
2. Відбудова та реконструкція України
3. Інфраструктура
4. Сільське господарство
5. Цифрова трансформація
6. Вступ до ЄС

Багато компаній зосереджені на розширенні свого існуючого бізнесу в Україні, а деякі планують відкрити нові торговельні об'єкти або надавати професійні послуги для відновлення України. Інші побачили можливості у виході на нові ринки, як в Україні, так і за її межами, зосереджуючися на сталому інвестуванні (ESG).

Загалом, відповіді показують, що існує значний інтерес до інвестування в Україну після війни, з можливостями в низці секторів. Однак точний характер цих можливостей залежатиме від таких факторів, як час закінчення війни, геополітична ситуація та впровадження реформ для створення більш сприятливого середовища для бізнесу.

Відповіді свідчать про широкий спектр можливостей у таких секторах, як інфраструктура, сільське господарство та відновлювані джерела енергії, а також у таких сферах, як цифрова трансформація та європейська інтеграція.

Деякі респонденти визначили конкретні можливості, такі як відновлення заводів на окупованих територіях України та розвиток бізнесу поблизу Азовського та Чорного морів, а також готовність до державно-приватного партнерства. Інші наголошували на необхідності створення більш сприятливого для бізнесу середовища, яке стимулює інвестиції, включаючи потужне верховенство права.

Загалом відповіді свідчать про зосередження на відбудові та розширенні існуючого бізнесу в Україні, з фокусом на інфраструктурі та сталому, довгостроковому зростанні.

Які післявоєнні ризики та виклики можуть виникнути для вашої компанії в Україні?

1. Безпекові та політичні ризики
2. Ризики пов'язані з корупцією
3. Відтік мізків та ризики пов'язані з нестачею кваліфікованого людського капіталу
4. Ризики пов'язані з недостатньою кількістю реформ
5. Економічні ризики

Основні післявоєнні ризики та виклики, які можуть виникнути для компаній, що працюють в Україні, включають безпекові ризики та політичну нестабільність пов'язану з триваючою війною, корупцію, масовий відтік мізків із нестачею кваліфікованого людського капіталу, відсутність реформ та повільне економічне відновлення. Компанії, швидше за все, уважно стежитимуть за ситуацією в Україні та за потреби коригуватимуть свої стратегії для пом'якшення цих ризиків.